

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
w Liceum Ogólnokształcącym nr X im. Stefanii Sempołowskiej
we Wrocławiu
w roku szkolnym 2019/2020

CEL OGÓLNY

Przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2019/2020

1. Poznawanie własnych zasobów

Przygotowanie młodzieży do radzenia sobie w sytuacjach trudnych spowodowanych poszukiwaniem pracy, zmianą pracy, brakiem zatrudnienia lub utratą pracy.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie doradztwa zawodowego, także we współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w tym obszarze oraz monitorowanie losów absolwentów.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Zaznajomienie uczniów z system edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju o podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Pomoc w planowaniu ścieżki zawodowej i podejmowaniu przez uczniów decyzji w sprawie wyboru dalszego kierunku kształcenia lub zawodu. Pozyskiwanie rodziców i przygotowanie ich do wspierania młodzieży w wyborze drogi zawodowej.

5. Doskonalenie zawodowe kadry w trosce o rzetelną działalność w zakresie pomocy uczniom w wyborze dalszej drogi kształcenia i zawodu.

Doskonalenie kompetencji nauczycieli w celu prowadzenia przez nich działań wspierających ucznia w wyborze dalszej drogi kształcenia i zawodu w sposób profesjonalny, w tym wzbogacanie dydaktycznego warsztatu pracy o nowoczesne środki informacji.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Poznawanie własnych zasobów.

Tematyka działań z uwzględnieniem treści programowych	Klasa/ termin	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań
1. Uświadomienie uczniom ich predyspozycji, zainteresowań, systemu wartości w ramach zajęć z wychowawcą - lista proponowanych działań do wyboru przez wychowawcę:		

<ul style="list-style-type: none"> • założenieteczki „Moja kariera”- portfolio/e-portfolio, • rozpoznawanie uzdolnień, zainteresowań, predyspozycji, poznawanie przez uczniów swoich mocnych i słabych stron w formie ankiet, kwestionariuszy, obserwacji i rozmów z nauczycielami, etc. – określenie obszarów do rozwoju edukacyjnego, zawodowego i osobistego, • poznanie zasad zachowania w sytuacjach oficjalnych, kultura osobista i savoir vivre; • zapoznanie uczniów z zasadami autoprezentacji- moje mocne strony, zainteresowania, predyspozycje. • jaki kierunek dalszej edukacji wybrać – analiza czynników wpływających na nasze decyzje, z uwzględnieniem stanu zdrowia. 	<p>I/I sem. I– II /cały rok szk.</p> <p>I - II / II sem II – III/ II sem</p> <p>I-II /II sem</p>	<p>wych/ n-l pp/dz wych/n-l pp/dz/n-le przedm</p> <p>wych/n-l bibliotekarz</p> <p>wych/pedagog/ psycholog wych/psycholog/ pedagog/dz/n-le przedm</p>
<p>2. Doskonalenie umiejętności pokonywania sytuacji trudnych z punktu widzenia zawodowego.</p> <p>1.Zajęcia z wychowawcą- lista proponowanych tematów do wyboru przez wychowawcę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predyspozycje zdrowotne ograniczające wybór kierunku kształcenia i zawodu, • rola motywacji przy podejmowaniu decyzji zawodowych, • doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, • znaczenie zmian w życiu człowieka, przygotowanie do zmian, • radzenie sobie ze stresem. 	<p>I –II/ II sem I –II/ II sem I - III/r szk I – II/ II sem I– II/ II sem</p>	<p>wych/pielęgn/dz/n-le przedm wych/psycholog wych/inst.zewn./pedag/psych</p> <p>wychowawcy/pedag n-le, dz, wych, pedagog, psych wych/dz instytucje zewnętrzne/ pedagog/psycholog</p>

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Tematyka działań z uwzględnieniem treści programowych	Klasa/ termin	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań
<p>1. Publikacja na tablicach informacyjnych aktualnych informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o naborze do szkół pomaturalnych i wyższych w Polsce i za granicą, • o programach stypendialnych, • o programach edukacyjnych w Unii Europejskiej. 	<p>I-III/rok szk</p>	<p>pedagog, dz</p>
<p>2. Gromadzenie i aktualizowanie informacji dotyczących wyborów zawodowo-edukacyjnych (broszury dla uczniów, rodziców, nauczycieli, scenariusze zajęć,</p>	<p>I-III/rok szk</p>	<p>pedagog/ n-l bibliotekarz/dz</p>

poradniki, foldery informacyjne, kwestionariusze, ankiety).		
3. Założenie i prowadzenie zakładki na stronie internetowej szkoły „Liceum i co dalej?” <ul style="list-style-type: none"> informacje o zasadach rekrutacji do szkół wyższych m. Wrocławia informacje o programach stypendialnych 	I-III/ rok szk	pedagog
4. Udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielami szkół wyższych i pomaturalnych	II-III/r szk	pedagog
5. Monitorowanie losów absolwentów	III/r szk	zespół zadaniowy
6. Przygotowanie uczniów do podjęcia aktywności zawodowej. Lekcje i warsztaty z wychowawcą, nauczycielem doradztwa zawodowego, pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych instytucji zawodoznawczych. Tematy zajęć do wyboru przez wychowawcę: <ul style="list-style-type: none"> Rynek pracy i świat zawodów (nowe zawody zapotrzebowanie na rynku pracy. Poznanie dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny, kwestionariusz osobowy). Symulacja rozmowy kwalifikacyjnej. Spotkania indywidualne uczniów mających orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z psychologiem/pedagogiem w celu porad edukacyjno-zawodowych i planowania ścieżki kariery zawodowej. Zajęcia aktywizujące i przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery zawodowej - warsztaty dla chętnych. „A może własny biznes”?-przebieg procesu zakładania własnej firmy oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej. Porady indywidualne dla uczniów - indywidualna praca z uczniami, którzy mają problemy decyzyjne, intelektualne, zdrowotne, emocjonalne, rodzinne. Zajęcia warsztatowe przygotowujące do wyboru dalszej ścieżki kształcenia lub wyboru zawodu. 	II-III/r szk II – III/ I sem I-III/II sem I-III/r szk II-III/II sem I-III I-III/r szk III/ Terminy wg harmonogramu MOWAZ CKP, UP	wych /n-l pp/ dz/ n-le przedm/PPP/ inst. zewn. n-l pp/dz/inst. zewn. n-l pp/dz/ PPP/ inst. zewn. pedag/psych PPP/inst. zewn. n-l pp psych/pedag/pracownik PPP MOWAZ CKP/Urząd Pracy/psych/pedag

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Tematyka działań z uwzględnieniem treści programowych	Klasa/ termin	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań
1. Analizowanie możliwości uzyskiwania i poszerzania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji.	II-III /II sem	Wychowawca/dz
2. Określanie korzyści wynikających z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym.	II-III/r szk	wych/pedag/psych/ n-le przedm
3. Wskazywanie możliwości pozyskiwania aktualnych informacji o możliwościach doskonalenia swoich kwalifikacji przez całe życie: <ul style="list-style-type: none"> • Internet - podstawowe źródło współczesnej informacji. • Poszukiwanie w ramach zajęć z wychowawcą na stronach internetowych informacji nt. możliwości kształcenia i zatrudnienia. 	II – III/r szk wych/dz/ pedagog/ n-l bibliotekarz	

4. Planowanie własnego rozwoju o podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Tematyka działań z uwzględnieniem treści programowych	Klasa/ termin	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań
1. Kształtowanie odpowiedzialności za swoje decyzje i własny rozwój zawodowy. Zajęcia z wychowawcą, proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> • wybór przedmiotu na maturze a wybór kierunku studiów, • zasady rekrutacji do szkół wyższych, • szanse zatrudnienia w różnych zawodach - aktualny rynek pracy, • znaczenia kształcenia ustawicznego i mobilności zawodowej, poszerzanie kwalifikacji, • określenie korzyści wynikających z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym, • system kształcenia w Polsce-szkolnictwo wyższe i policealne. 	II lub III/ I sem II-III I -III II - III II-III III /r szk	psycholog Instytucje zewn./wych/dz wych/psych/ pedag/dz/n-le przedm wychowawca/pedagog
2. Przygotowanie Rodziców do wspierania młodzieży w wyborze dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej: Warsztaty, wykłady, prelekcje, indywidualne porady dla rodziców - lista proponowanych tematów: <ul style="list-style-type: none"> • Wybory edukacyjno-zawodowe mojego dziecka – w jaki sposób je wspierać? • Co wpływa na podejmowanie decyzji, gdzie zwrócić się o pomoc? Lista doradców zawodowych 	Wg harmonogramu spotkań, konsult. dla rodziców	wychowawca/pedagog /psycholog/dz/instyt. zewn.

<ul style="list-style-type: none"> • Potencjał mojego dziecka- zainteresowania, zdolności, mocne strony. • Lista zawodów - zmiany na rynku pracy. • Szkolnictwo wyższe i policealne - aktualna oferta edukacyjna. • Jak wspierać swoje dziecko w sytuacji stresu egzaminacyjnego. 		
---	--	--

5. Doskonalenie zawodowe kadry w trosce o rzetelną działalność w zakresie pomocy uczniom w wyborze dalszej drogi kształcenia i zawodu.

Tematyka działań z uwzględnieniem treści programowych	Klasa/ termin	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań
<ol style="list-style-type: none"> 1. Porady i konsultacje dla nauczycieli w celu uzupełnienia wiedzy o aktualnościach na rynku edukacji i pracy oraz doskonalenia kompetencji prowadzenia zajęć z zakresu doradztwa zawodowego. 2. Szkolenia i rady pedagogiczne doskonalące kompetencje wychowawcze w zakresie doradztwa zawodowego. 3. Szkolenia kadry z aktywnych metod pracy. 	I-III/r szk	pedag/psych/dz/n-I bibliotekarz Dyrektor, nauczyciele Dyrektor, nauczyciele

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Poznawanie własnych zasobów – uczeń:

- sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”),
- ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego,
- analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) w kontekście planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej,
- określa własny system wartości (w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową).

2. Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:

- analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz drogach dojścia do nich w kontekście wyborów zawodowych;
- analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach jego funkcjonowania w kontekście wyborów zawodowych;
- porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy – w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy.
- określa znaczenie i wskazuje możliwości różnych form aktywizacji zawodowej,
- sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców,

- przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,
 - charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej firmy oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – uczeń:
- analizuje możliwości uzyskiwania i poszerzania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji,
 - określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym,
 - korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, poza formalnego i nieformalnego,
 - wskazuje możliwości kontynuowania nauki.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych – uczeń:
- ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania kariery,
 - sporządza IPD – planuje różne warianty kariery edukacyjno-zawodowej na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji nt. Rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki decyzji,
 - dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i celami,
 - wskazuje korzyści wynikające z całościowego doradztwa kariery.

WARUNKI I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

1. Działania z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego realizowane są przez:

- pedagoga szkolnego, który koordynuje i odpowiada za kompleksową realizację zadań szkoły z zakresu doradztwa zawodowego,
- nauczyciela doradztwa zawodowego (w liceum 4-letnim),
- wychowawców,
- nauczycieli przedmiotów,
- psychologa szkolnego,
- nauczycieli bibliotekarzy,
- pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Międzyszkolnego Ośrodka Wspierania Aktywności Zawodowej przy Centrum Kształcenia Praktycznego, Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy itp.),
- rodziców lub osoby zaproszone, prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych.

2. Działania z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego realizowane są we współpracy z instytucjami:

- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 5 i innymi,
- Międzyszkolnym Ośrodkiem Wspierania Aktywności Zawodowej przy Centrum Kształcenia Praktycznego,
- akademickimi biurami karier uczelni wyższych,
- szkołami policealnymi i pomaturalnymi,
- organizacjami zajmującymi się współpracą z uczelniami zagranicznymi,

- Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy.

3. Zadania z zakresu doradztwa realizują wszyscy pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkole, stosownie do zakresu ich zadań i kompetencji. Za koordynację systemowych działań w tym zakresie odpowiada pedagog szkolny, który:

- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami program doradztwa zawodowego na dany rok szkolny oraz harmonogram realizacji poszczególnych działań,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe w gablotach oraz na stronie internetowej szkoły,
- organizuje zajęcia warsztatowe przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery prowadzone przez doradców zawodowych oraz pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- aranżuje spotkania informacyjne z przedstawicielami uczelni i szkół oraz potencjalnymi pracodawcami,
- współpracuje z instytucjami świadczącymi profesjonalne poradnictwo i specjalistyczną pomoc dla uczniów i rodziców w obszarze doradztwa edukacyjno –zawodowego i organizuje zajęcia grupowe i indywidualne, spotkania informacyjne oraz konsultacje dla zainteresowanych uczniów i rodziców,
- współpracuje z wychowawcami i innymi nauczycielami w celu zapewnienia ciągłości i kompleksowości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- udziela porad i konsultacji uczniom, rodzicom i nauczycielom w tym zakresie.

4. Określone w programie cele przewidziane są do realizacji podczas:

- **grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego**, które są prowadzone przez doradcę zawodowego (lub-zgodnie z obowiązującymi obecnie regulacjami prawnymi -przez osobę wyznaczoną przez dyrektora do realizacji zadań doradcy) w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania-w liceum 4-letnim,
- **zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,**
- **zajęć z wychowawcą,**
- wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, **w trakcie bieżącej pracy z uczniami**; prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (pedagoga/psychologa lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
- podczas **innych działań związanych z doradztwem zawodowym** realizowanych w szkole (np. szkolne dni kariery) lub poza nią (np. udział w festiwalu zawodów, targach edukacyjnych, spotkaniach z przedstawicielami uczelni).

FORMY I METODY PRACY:

- wizyty informacyjne uczniów na uczelniach, stronach internetowych uczelni,
- zajęcia grupowe prowadzone metodami aktywnymi także z zastosowaniem technologii informacyjnej w szkole lub na uczelniach – np. warsztaty połączone z zajęciami informacyjnymi o zasadach rekrutacji,

- spotkania informacyjne z przedstawicielami instytucji wspierających doradztwo zawodowe w szkole (rozmowy indywidualne, prezentacje połączone z wykładem informacyjnym, testy składające się na budowę indywidualnego profilu predyspozycji zawodowych),
- zajęcia z wychowawcą, według opracowanego przez niego scenariusza,
- zajęcia indywidualne, w szczególności na etapie końcowym – planowanie ścieżki kariery,
- uczestnictwo w targach edukacyjnych, Salonie Perspektyw etc.

WERYFIKACJA EFEKTÓW

- zadawanie pytań uczniom na zakończeniu zajęć, celem których jest wzbudzenie w nich autorefleksji, odnośnie przydatności przyswajanych treści i nabytych umiejętności w procesie planowania kariery edukacyjno-zawodowej,
- analiza wymiernych dowodów pracy uczniów gromadzonych w formie osobistego portfolio,
- analiza opracowanego przez ucznia indywidualnego planu działania (IPD), w którym dla wybranego celu edukacyjno-zawodowego wskazał i uzasadnił działania niezbędne do jego osiągnięcia.

Opracowanie:

Barbara Łakomy, Magdalena Frontczak, Ewa Piwnik

Zaopiniowany przez radę pedagogiczną w dniu 16.09.2019